

TĖVŲ POŽIŪRIS Į VAIKŲ BURNOS ERTMĖS PRIEŽIŪRĄ IKIMOKYKLINIAME AMŽIUIJE

Rasa Tamulienė, Jurgita Lukoševičienė, Daiva Mačiulienė

Kauno kolegija

Anotacija. Vaikų dantų ėduonis yra viena iš dažniausių vaikų ligų, kurios paplitimas Lietuvoje ir pasaulyje išlieka aukštas. Didžioji dalis Lietuvoje atliekamų šios tematikos tyrimų orientuojasi į tėvų žinių apie ikimokyklinio amžiaus vaikų burnos ertmės priežiūrą nustatymą arba vaikų burnos ertmės būklės vertinimą. Vis dėlto vienas iš kertinių veiksnių, galinčių padėti išvengti ėduonies ankstyvame amžiuje, yra tėvų požiūris į vaikų burnos ertmės priežiūrą. Straipsnyje pristatomo tyrimo tikslas yra atskleisti tėvų požiūrį į vaikų burnos ertmės priežiūrą ikimokykliniame amžiuje. Tyrime dalyvavo 335 tėvai, auginantys ikimokyklinio amžiaus vaikus. Taikytas duomenų rinkimo metodas – apklausa internetu, duomenų analizės metodai – aprašomosios statistikos ir ryšių skaičiavimo metodai. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžioji dalis tėvų nepritaria populiariausiems mitams apie vaikų burnos ertmės priežiūrą ir žino, kad yra svarbu skirti pakankamai dėmesio pieninių dantų priežiūrai; ėduonies atsiradimas yra susijęs su vaiko mityba; ikimokyklinio amžiaus vaikai nėra pakankamai įgudę, jog galėtų dantis valyti patys; vaiko burnos ertmės priežiūra turi didesnę įtaką ėduonies atsiradimui nei tik genetika; svarbu vesti vaiką pas burnos priežiūros specialistą profilaktiniam pasitikrinimui. Nustatyta, kad dažniausiai tėvai apie ėduonies pažeistus dantis sužino pastebėję „juodas dėmes“ ant vaikų dantų valymo metu. Tėvai, kurie pradeda ankščiau domėtis vaiko burnos ertmės priežiūra ir kurie žino, kad vaikas savarankiškai gali valyti dantis tik tuomet, kai pradeda lankyti parengiamąją grupę, yra linkę ankščiau pastebėti vaikų dantų ėduonį. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad tėvams, auginantiesiems ikimokyklinio amžiaus vaikus, profilaktinis apsilankymas pas burnos priežiūros specialistą yra antras pagal svarbumą po šeimos gydytojo, didesnioji dalis tėvų yra linkę rinktis burnos priežiūros paslaugas privačiose gydymo įstaigose.

Reikšminiai žodžiai: ikimokyklinio amžiaus vaikai, burnos sveikata, tėvų požiūris.

Įvadas

Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis, viena iš dažniausių vaikų ligų yra dantų ėduonis, kurio paplitimas įvairiose šalyse svyruoja ir siekia daugiau nei 90 proc. (International Federation of Dental Hygienists, 2017). Per pastaruosius du dešimtmečius tarp daugumos išsivysčiusių šalių vaikų ėduonies paplitimas statistiškai reikšmingai sumažėjo (Saldūnaitė ir kt., 2014), tačiau ši liga vis dar yra pirminė vaikų dantų netekimo priežastis (Cliff ir kt., 2017).

Lietuvos Respublikos Seimo nutarime dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos patvirtinimo, Nr. XII-964 (2014) teigiama, kad sveikata – vienas iš svarbiausių valstybės tikslų, ji turi būti puoselėjama ir saugoma, nes tai yra asmens gyvenimo pagrindas bei vertybė. Viename iš strategijos tikslų – „Formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą“ vienas iš numatytų uždavinių – gerinti burnos higienos įpročius. Analizuojant pastaruosius du dešimtmečius Lietuvoje atliktų epidemiologinių tyrimų duomenis matyti, kad Lietuvos vaikų burnos sveikatos būklė nesikeičia nepaisant nacionalinių lygmeniu vykdomų burnos sveikatos profilaktikos priemonių (pvz., krūminių dantų silantavimo programa, profilaktinis dantų tikrinimas). 2003 metais dantų ėduonies paplitimas tarp 4–6 metų amžiaus vaikų buvo 74 proc. (Vaitkevičienė, 2003), 2011–2012 metais – 89,7 proc. (Razmienė, 2013), o 2017 metų Higienos instituto duomenimis, tik 18 proc. vaikų Lietuvoje turėjo sveikus dantis.

Didžioji dalis Lietuvoje atliekamų šios tematikos tyrimų orientuojasi į ikimokyklinio amžiaus vaikų burnos ertmės būklės nustatymą (Razmienė, 2013; Vaitkevičienė, 2003). Pastarieji tyrimai identifikuoja netinkamas su burnos sveikata susijusias elgsenos pasekmes (vaikų burnos ligų paplitimą), tačiau neanalizuoja šios elgsenos priežasčių. Lietuvoje įgyvendinamos vaikų burnos sveikatos programos yra įgyvendinamos orientuojantis į instrumentinės pagalbos suteikimą vaikams (pvz., profilaktinį dantų tikrinimą, krūminių dantų silantavimą), tačiau teikiamas nepakankamas dėmesys psichologiniam programų įgyvendinimo lygmeniui, stebimas nepakankamas tėvų ir šeimos įtraukimas.

Vienas iš svarbių dantų ėduonies išsivystymo rizikos veiksnių – netinkama su burnos sveikata susijusi elgsena, kuri apima individualią burnos higieną bei reguliarius apsilankymus pas burnos priežiūros specialistus. Vaiko įpročiai formuojasi jau ankstyvame amžiuje, kuriame įgyti įgūdžiai išlieka visą gyvenimą. Ikimokyklinio amžiaus vaikams jų šeima yra pirmasis sveikos gyvenimo įgūdžių formavimo mokytojas ir pavyzdys (Montvilienė ir kt., 2014). Su burnos sveikata susijusios elgsenos formavimuisi ikimokykliniame amžiuje didelę įtaką turi tėvų žinios ir požiūris į burnos higienos įpročius. Dabkutės ir kt. (2016) atlikto tyrimo metu buvo nustatyta, kad tėvų, kurių žinios apie burnos higienos įpročius buvo teisingos, vaikų išrautų dantų vidurkis buvo mažesnis, vaikams rečiau rasta negydyto ėduonies pažeistų dantų, jų vaikų KPI indeksas buvo mažesnis, rečiau

nustatytos ortodontinės anomalijos. Heaton ir kt. (2017) atlikto tyrimo metu buvo siekta nustatyti ne tik tėvų žinių, tačiau ir jų požiūrio į su burnos sveikata susijusių elgseną įtaką vaikų burnos sveikatai. Nustatyta, kad nepaisant to, kad didžiosios dalies tyrime dalyvavusių mamų žinios apie su burnos sveikata susijusių elgseną buvo teisingos, vis dėlto jų vaikų burnos būklė buvo prasta. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad pakankamos tėvų žinios apie su burnos sveikata susijusių elgseną yra svarbi, tačiau nepakankama sąlyga užtikrinant vaikų burnos sveikatą. Pastebima, jog esminis veiksnys – tėvų požiūris ir su burnos sveikata susijusi elgsena. Hiratsuka ir kt. (2019) taip pat nustatė, kad didžiausią įtaką vaikų burnos sveikatai turi pačių tėvų su burnos sveikata susijusi elgsena, todėl siekiant užtikrinti vaikų burnos sveikatą nepakanka vien tik tėvams suteikti žinių, reikia keisti jų požiūrį.

Tyrimo tikslas – atskleisti tėvų požiūrį į vaikų burnos ertmės priežiūrą ikimokykliniame amžiuje.

Tyrimo uždaviniai:

1. Atskleisti tėvų, auginančių ikimokyklinio amžiaus vaikus, požiūrį į dažniausius burnos ertmės priežiūros mitus;
2. Atskleisti aplinkybes, kuriomis tėvai dažniausiai pastebi ikimokyklinio amžiaus vaikų dantų ėduonį;
3. Atskleisti tėvų požiūrį į profilaktinių ikimokyklinio amžiaus vaikų apsilankymų pas burnos priežiūros specialistus svarbą.

Tyrimo problema – koks tėvų požiūris į vaikų burnos ertmės priežiūrą ikimokykliniame amžiuje?

Tyrimo objektas – tėvų požiūris į vaikų burnos ertmės priežiūrą ikimokykliniame amžiuje.

Tyrimo metodologija ir metodika

Tyrimo organizavimas ir eiga: tyrimas vykdytas 2021 m. liepos–rugpjūčio mėnesiais įgyvendinant LMT projektą „Ikimokyklinio amžiaus vaikų su burnos sveikata susijusi elgsena: tėvų žinios ir požiūris“. Tyrimo dalyviai – Kauno mieste gyvenantys tėvai ir auginantys ikimokyklinio amžiaus vaikus. Taikytas duomenų rinkimo metodas – internetinė apklausa. Tyrimo instrumentas – klausimynas buvo sukonstruotas iš 46 klausimų, iš kurių penki buvo skirti tyrimo dalyvių kontingentui nustatyti, kiti – tėvų požiūrio į ikimokyklinio amžiaus vaikų su burnos sveikata susijusių elgseną atskleidimui. Tyrimo metu gautųjų duomenų analizė buvo atlikta taikant aprašomosios statistikos skaičiavimus.

Tyrimo dalyviai. Tyrimo dalyvavo 335 tėvai, auginantys ikimokyklinio amžiaus vaikus. Didžioji

dalys tyrime dalyvavusių tėvų buvo moteriškos lyties (71,2 proc.) bei priklausė 31–40 metų amžiaus grupei (70,6 proc.) (1 lentelė).

1 lentelė. Tyrimo dalyvavusių tėvų, auginančių ikimokyklinio amžiaus vaikus, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį (N=335)

		Amžius			
		<20 m.	20-30 m.	31-40 m.	>41 m.
Lytis	Moterys	0 %	17,3 %	71,5 %	11,2 %
	Vyrai	0 %	5,9 %	70,6 %	23,5 %

50,6 proc. tyrime dalyvavusių tėvų augina mergaites, 49,4 proc. berniukus. Tyrimo dalyvavusių tėvų auginami ikimokyklinio amžiaus vaikai pagal amžių ir lytį pasiskirstė atitinkamai (2 lentelė).

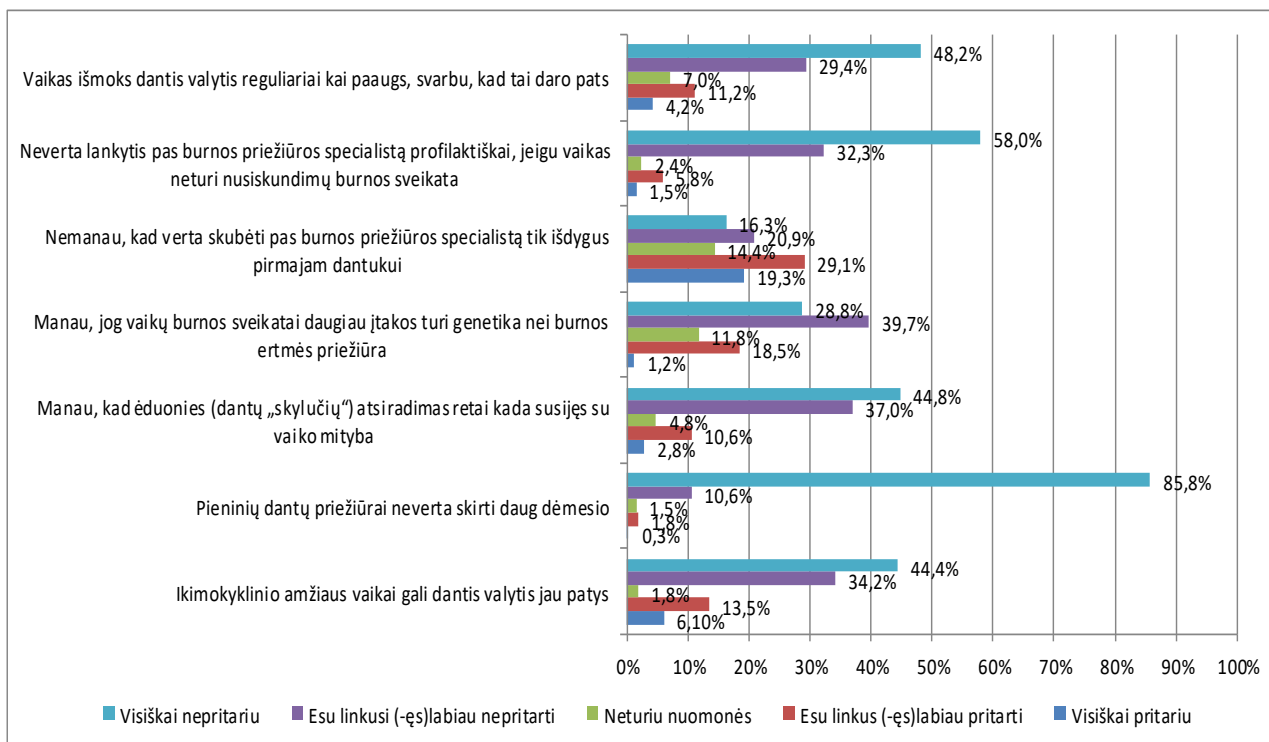
2 lentelė. Ikimokyklinio amžiaus vaikų, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį (N=335)

		Amžius			
		3 m.	4 m.	5 m.	6 m.
Lytis	Berniukai	13,4 %	15,9 %	10,8 %	10,5 %
	Mergaitės	11 %	15,2 %	10,1 %	13,1 %

Tyrimo etika – atliekant tyrimą buvo laikomasi informuoto sutikimo bei konfidencialumo užtikrinimo nuostatų.

Tyrimo „Tėvų požiūris į vaikų burnos ertmės priežiūrą ikimokykliniame amžiuje“ rezultatai

Norint atskleisti tyrimo dalyvių požiūrį į vaikų burnos ertmės priežiūrą buvo pateikti septyni teiginiai, atspindintys visuomenėje dažniausiai pasitaikančius neteisingus mitus apie ikimokyklinio amžiaus vaikų burnos ertmės priežiūrą (1 pav).

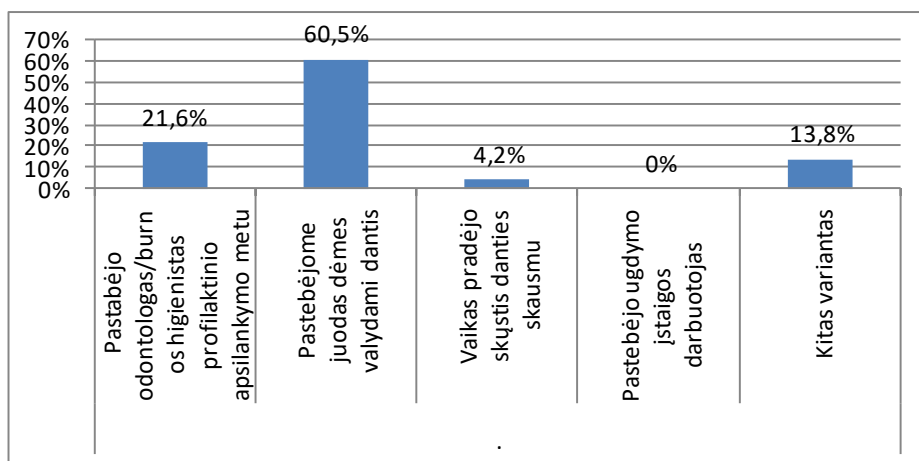


1 pav. Tėvų požiūris į neteisingus mitus apie ikimokyklinio amžiaus vaikų burnos ertmės priežiūrą (N=335)

Didžioji dalis tyrime dalyvavusių tėvų yra linkę nesutikti su teiginiais „*vaikas išmoks dantis valytis reguliariai kai paaugs, svarbu, kad tai daro pats*“ (visiškai nepritaria – 48,2 proc., yra linkę nepritari – 29,4 proc.), „*neverta lankytis pas burnos priežiūros specialistą profilaktiškai, jeigu vaikas neturi nusiskundimų burnos sveikata*“ (visiškai nepritaria – 58 proc., yra linkę nepritari – 32,3 proc.), „*manau, jog vaikų burnos sveikatai daugiau įtakos turi genetika nei burnos ertmės priežiūra*“ (visiškai nepritaria – 28,8 proc., yra linkę nepritari – 39,7 proc.), „*manau, kad ėduonies atsiradimas retai kada susijęs su vaiko mityba*“ (visiškai nepritaria – 44,8 proc., yra linkę nepritari – 37 proc.), „*pieninių dantų priežiūrai neverta skirti daug dėmesio*“ (visiškai nepritaria – 85,8 proc., yra linkę nepritari – 10,6 proc.), „*ikimokyklinio amžiaus vaikai gali dantis valytis jau patys*“ (visiškai nepritaria – 44,4 proc., yra linkę nepritari – 34,2 proc.). Didesnioji dalis tyrime dalyvavusių tėvų buvo linkę pritarti teiginiui „*nemanau, jog verta skubėti pas burnos priežiūros specialistą tik išdygus pirmajam dantukui*“ (visiškai pritaria – 19,3 proc., yra linkę pritarti – 29,1 proc.). Gautieji tyrimo rezultatai rodo, kad didžioji dalis tėvų nepritaria populiariausiems neteisingiems mitams apie vaikų burnos ertmės priežiūrą. Vis dėlto rezultatai atskleidė prieštaravimą, t. y., nors didžioji dalis tėvų ir pritaria, jog svarbu vesti vaiką profilaktiniam patikrinimui pas burnos priežiūros specialistą, tačiau mano, kad neverta skubėti pas burnos priežiūros specialistą vos išdygus pirmajam dantukui.

Tai gali rodyti tendenciją, jog tėvai nėra pakankamai informuoti apie tai, nuo kokio amžiaus vaikas turėtų būti vedamas pas burnos priežiūros specialistą profilaktinei apžiūrai.

Tyrimo rezultatai rodo, kad didžioji dalis tėvų dažniausiai apie ėduonies pažeistus dantis sužino arba tėvams pastebėjus „juodas dėmes“ valant vaikų dantis (60,5 proc.) arba iš burnos priežiūros specialisto (21,6 proc.) (2 pav.). Tai rodo, kad ikimokyklinio amžiaus vaikus auginantys tėvai stebi savo vaikų dantų būklę ir dantų ėduonį pastebi anksčiau nei apsilankymo pas burnos priežiūros specialistą metu.



2 pav. Aplinkybės, kuriomis tėvai pastebėjo vaikų dantų ėduonį (N=167)

Analizuojant tyrimo metu gautus rezultatus, taip pat buvo siekta nustatyti ryšį tarp ėduonies pažeistų dantų pastebėjimo aplinkybių bei tėvų nuomonės apie tai, nuo kada vaikas gali valyti dantis pats (3 lentelė), ir nuo laiko, kada tėvai pradėjo domėtis vaiko burnos ertmės priežiūra (4 lentelė).

Nustatytas statistiškai patikimas ($p < 0.05$) ryšys tarp aplinkybių, kuriomis buvo sužinota apie ėduonies pažeistus dantis ir tėvų nuomonės apie tai, nuo kada vaikas gali valyti dantis pats (2 lentelė).

Šis ryšys yra labai silpnas ($r = 0.299$) ir rodo tendenciją, kad tėvai, kurie žino, jog vaikas savarankiškai gali pradėti valyti dantis, kai pradeda lankyti parengiamąją grupę, yra linkę dažniau pastebėti vaikų dantų ėduonį patys (3 lentelė), t. y., tėvai, kurių žinios apie vaikų burnos ertmės priežiūrą yra geresnės, ėduonį aptinka anksčiau.

3 lentelė. Ryšys tarp ėduonies pažeistų dantų pastebėjimo aplinkybių ir tėvų nuomonės apie tai, kada vaikas gali pradėti valyti dantis (N=167)

Ryšys tarp kintamųjų		Aplinkybės, kuriomis sužinota apie ėduonies pažeistus vaiko dantis (N)				r	p
		Pastebėjo specialistas profilaktinio patikrinimo metu	Pastebėjo tėvai valydami dantis	Vaikas pradėjo skųstis danties skausmu	Kita		
Tėvų nuomonė apie tai, nuo kada vaikas gali valyti dantis pats (N)	Kai pradeda savarankiškai valgyti	5	4	1	4	0.299	0.008*
	Kai pradeda eiti į darželį	5	5	1	5		
	Kai pradeda lankyti parengiamąją grupę	20	64	2	11		
	Nežino	5	26	3	3		

Tyrimo rezultatai atskleidė statistiškai reikšmingą ($p < 0.05$) silpną ($r = 0.315$) ryšį tarp aplinkybių, kuriomis buvo sužinota apie ėduonies pažeistus vaiko dantis ir laiko, nuo kada tėvai pradėjo domėtis vaiko burnos ertmės priežiūra, t. y., tėvai, kurie pradėjo domėtis vaiko burnos ertmės priežiūra vos išdygus pirmajam dantukui, buvo linkę ėduonies pažeistus dantis pastebėti patys ar pastebėjo burnos priežiūros specialistas

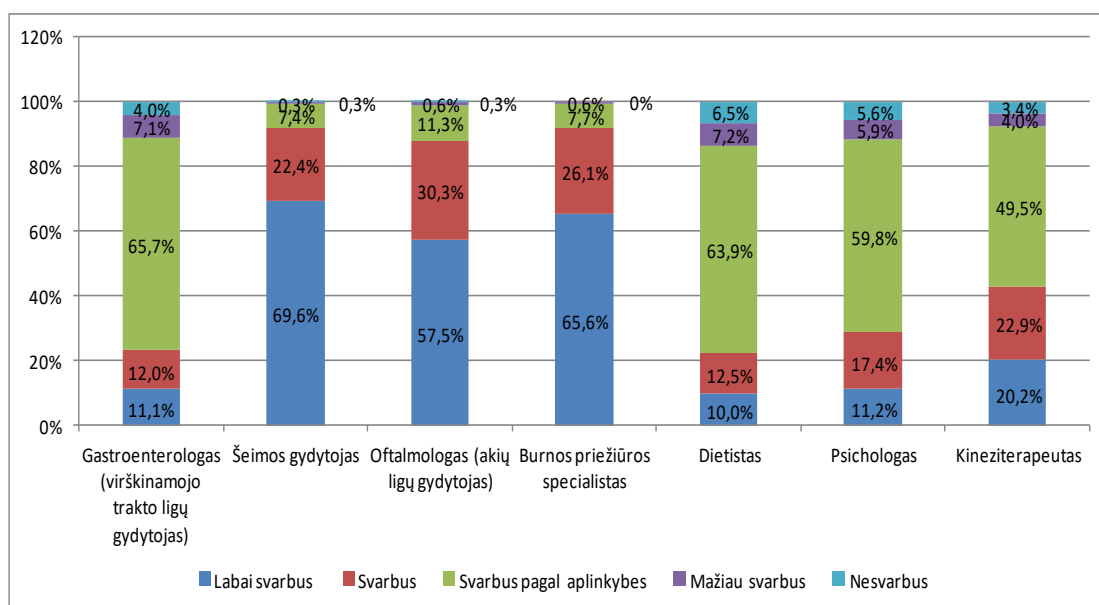
profilaktinio patikrinimo metu (4 lentelė). Tai rodo tendenciją, kad tėvai, kurie pradeda anksčiau domėtis vaiko burnos ertmės priežiūra, yra linkę taip pat anksčiau pastebėti ir vaikų dantų ėduonį.

4 lentelė. Ryšys tarp éduonies pažeistų dantų pastebėjimo aplinkybių ir laiko, nuo kada tėvai pradėjo domėtis vaiko burnos ertmės priežiūra (N=167)

Ryšys tarp kintamųjų		Aplinkybės, kuriomis sužinota apie éduonies pažeistus vaiko dantis (N)				R	p
		Pastebėjo specialistas profilaktinio patikrinimo metu	Pastebėjo tėvai valydami dantis	Vaikas pradėjo skųstis danties skausmu	Kita		
Laikas, nuo kada tėvai pradėjo domėtis vaiko burnos ertmės priežiūra (N)	Kai pasirodė pirmas dantukas	23	71	5	16	0.315	0.045
	Kai parekomendavo šeimos gydytojas	1	6	0	2		
	Kai pirmą kartą apsilankė profilaktiniam patikrinimui prieš darželį	4	3	1	1		
	Patys nusprendėme skaitydami literatūrą ir kitus informacijos šaltinius	7	15	1	3		
	Ypatingo dėmesio neteikiame iki šiol	1	4	0	0		
	Kita	0	2	0	1		

Siekiant atskleisti tėvų požiūrį į burnos priežiūros specialisto svarbą, tėvų buvo paprašyta atskleisti savo nuomonę apie tai, kiek yra svarbūs profilaktiniai ikimokyklinio amžiaus vaiko sveikatos patikrinimai pas išvardintus specialistus. **Burnos priežiūros specialistas** yra labai svarbus 65,6 proc. tėvų, svarbus – 26,1 proc., svarbus pagal aplinkybes – 7,7 proc., mažiau svarbus – 0,6 proc., nesvarbus – 0 proc. tėvų. Kitus, kaip labai svarbius specialistus, tėvai išskyrė – šeimos gydytoją ir oftalmologą, atitinkamai – 69,6 proc. ir 57,5 proc..

Tėvai nurodė, kad tokie specialistai kaip kineziterapeutas (49,5 proc.), psichologas (59,8 proc.), dietistas (63,9 proc.), gastroenterologas (65,7 proc.) yra svarbūs pagal aplinkybes (3 pav.). Tai rodo, kad tėvams, auginantiems ikimokyklinio amžiaus vaikus, svarbiausias profilaktinis sveikatos patikrinimas yra pas šeimos gydytoją, antroje vietoje – pas burnos priežiūros specialistą ir trečioje – pas oftalmologą.

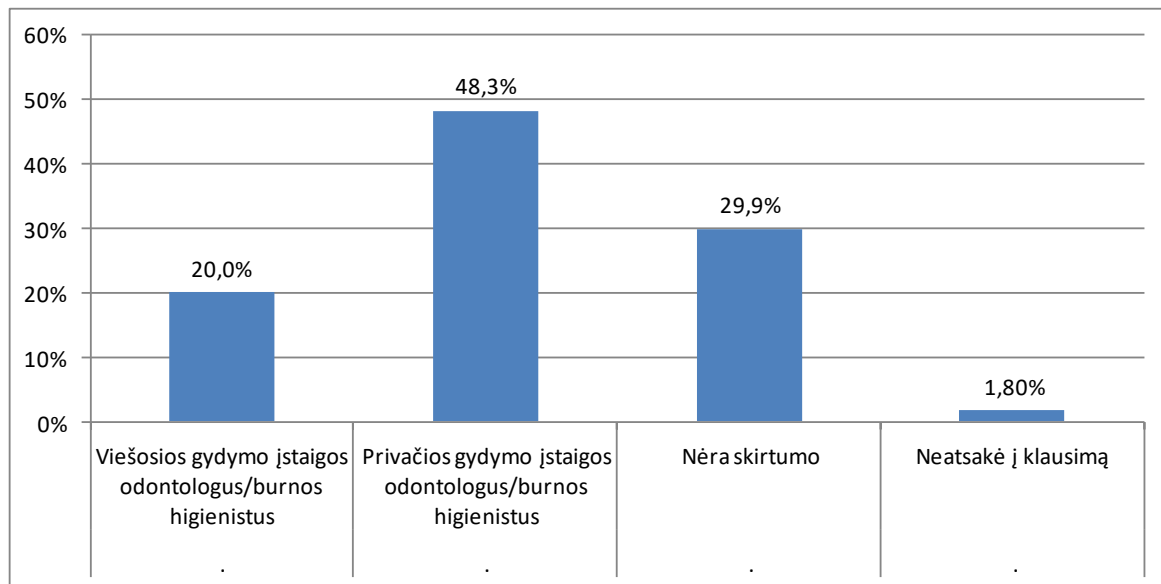


3 pav. Tėvų, auginančių ikimokyklinio amžiaus vaikus, požiūris į profilaktinių vaiko sveikatos patikrinimų pas skirtingus sveikatos priežiūros specialistus, svarbą (N=335)

Tyrimė dalyvavusiems tėvams buvo užduotas klausimas kokią sveikatos priežiūros įstaigą, prireikus apsilankyti jų ikimokyklinio amžiaus vaikui, jie rinkęsi.

Didesnioji dalis (48,3 proc.) tyrimė dalyvavusių tėvų rinkęsi privačios gydymo įstaigos odontologus /

burnos higienistus. 20 proc. tėvų rinkęsi viešosios gydymo įstaigos odontologus / burnos higienistus. Įstaigos tipas neaktualus 29,9 proc. tėvų. 1,8 proc. tėvų į klausimą neatsakė (4 pav).



4 pav. Tėvų, auginančių ikimokyklinio amžiaus vaikus, nuomonė apie įstaigos tipą, į kurią kreipiasi / kreiptųsi pas burnos priežiūros specialistą (N=335)

Išvados

1. Gautieji tyrimo rezultatai rodo, kad didžioji dalis tėvų: nepitaria populiariausiems mitams apie vaikų burnos ertmės priežiūrą ir žino, kad yra svarbu skirti pakankamai dėmesio pieninių dantų priežiūrai; éduonies atsiradimas yra susijęs su vaiko mityba; ikimokyklinio amžiaus vaikai nėra pakankamai įgudę, jog galėtų dantis valyti patys; vaiko burnos ertmės priežiūra turi didesnę įtaką éduonies atsiradimui nei tik genetika bei svarbu vesti vaiką pas burnos priežiūros specialistą profilaktiniam pasitikrinimui. Vis dėlto rezultatai atskleidė prieštaravimą, t. y., nors didžioji dalis tėvų ir pritaria, jog svarbu vesti vaiką profilaktiniam patikrinimui pas burnos priežiūros specialistą, tačiau mano, kad neverta skubėti pas

burnos priežiūros specialistą vos išdygus pirmajam dantukui.

2. Nustatyta, kad didžioji dalis tyrimė dalyvavusių tėvų dažniausiai apie éduonies pažeistus dantis sužino pastebėję „juodas dėmes“ ant vaikų dantų valymo metu. Tėvai, kurie pradeda anksčiau domėtis vaiko burnos ertmės priežiūra ir kurie žino, kad vaikas savarankiškai gali valyti dantis tik tuomet, kai pradeda lankyti parengiamąją grupę, yra linkę anksčiau pastebėti vaikų dantų éduonį.
3. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad tėvams, auginantiems ikimokyklinio amžiaus vaikus, profilaktinis apsilankymas pas burnos priežiūros specialistą yra antras pagal svarbumą po šeimos gydytojo, didesnioji dalis tėvų yra linkę rinktis burnos priežiūros paslaugas privačiose gydymo įstaigose.

Literatūra

1. Anopa, Y., Macpherson, L., & McIntosh, E. (2020). Systematic Review of Economic Evaluations of Primary Caries Prevention in 2-to 5-Year-Old Preschool Children. *Value in Health*, 23(8), 1109-1118.
2. Cliff, D. P., McNeill, J., Vella, S., Howard, S. J., Kelly, M. A., Angus, D. J., ... & de Rosnay, M. (2017). The preschool activity, technology, health, adiposity, behaviour and cognition (PATH-ABC)

- cohort study: rationale and design. *BMC pediatrics*, 17(1), 1-9.
3. Dabkutė, A., Lopatienė, K., & Vasiliauskas, K. (2016). Tėvų žinios apie vaikų burnos sveikatą= Parents' knowledge about their children oral health. *Lietuvos bendrosios praktikos gydytojas*, 20(3), 144-149.
4. Heaton, B., Crawford, A., Garcia, R. I., Henshaw, M., Riedy, C. A., Barker, J. C., ... & Native Oral

- Health Project. (2017). Oral health beliefs, knowledge, and behaviors in Northern California American Indian and Alaska Native mothers regarding early childhood caries. *Journal of public health dentistry*, 77(4), 350-359.
5. Hiratsuka, V. Y., Robinson, J. M., Greenlee, R., & Refaat, A. (2019). Oral health beliefs and oral hygiene behaviours among parents of urban Alaska Native children. *International journal of circumpolar health*, 78(1), 1586274.
 6. International Federation of Dental Hygienists. (2017) Working Abroad. http://www.ifdh.org/wk_abroad/finland.html
 7. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas dėl Lietuvos sveikatos 2014 – 2025 metų programos patvirtinimo, Nr. XII-964. (2014). Vilnius: Lietuvos Respublikos Seimas. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/35834810004f11e4b0ef967b19d90c08?jfwid=bkxmec0>
 8. Montvilienė I, Žuravliova T, Norkienė S, Mažrimas A. (2014). Ikimokyklinio amžiaus vaikų mityba tėvų požiūriu. *Sveikatos mokslai*, 24(4), 44-47.
 9. Razmienė J. (2013). Lietuvos ikimokyklinės įstaigas lankančių 4-6 metų amžiaus vaikų burnos higienos būklė, dantų pažeidžiamumas eduoonimi, jo ryšys su šeimos socioekonominė padėtimi. Lietuvos Sveikatos mokslų universitetas. <https://www.lsmuni.lt/cris/bitstream/20.500.12512/91019/2/DISERTACIJA%20--%20Jaune%20Razmiene%20-%20%5B2013-11-11%5D.pdf>
 10. Saldūnaitė, K., Bendoraitienė, E. A., Slabšinskienė, E., Vasiliauskienė, I., Andruškevičienė, V., & Zūbienė, J. (2014). The role of parental education and socioeconomic status in dental caries prevention among Lithuanian children. *Medicina*, 50(3), 156-161.
 11. Vaitkevičienė V. (2003). Ikimokyklinio amžiaus vaikų dantų eduoonis, jo rizikos veiksniai ir profilaktikos galimybės. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas. <https://hdl.handle.net/20.500.12512/73890>

PARENTS' ATTITUDE TOWARDS CHILDREN'S ORAL HEALTH CARE IN PRESCHOOL AGE

Summary

Children's teeth decay is one of the most prevalent diseases in Lithuania and the world. The research conducted in Lithuania in this area is focused on the evaluation of parent's knowledge about the oral health care of preschool children and the assessment of their oral health status as one of the most important factors in avoiding children's teeth decay in the early stage is parents' approach to children's oral health. The study aims to reveal parents' attitudes towards children's oral health care at preschool age. 335 parents of preschool children participated in the research, an online survey used to collect the data. The research data were analysed using descriptive statistics and correlation analysis methods. The findings revealed that most parents disagree with the popular myths about children's oral health care, and they know that it is important to pay sufficient attention to the care of deciduous teeth; child's nutrition has a big impact on the emergence of decay; preschool children are not skilful enough to brush their teeth; oral health-related behaviour has more impact on decay than genetics; it is important to take the child to an oral care specialist for a preventive check-up. The study showed that parents often find out about decay by noticing "black spots" on their children's teeth. The parents who start to take an interest in the care of a child's oral health earlier and know that children can brush their teeth on their own only when they start school tend to notice children's teeth decay earlier. The research results revealed that a preventive visit to an oral health care specialist for the parents of preschool children is the second most important after a general practice doctor. Most parents tend to choose oral care services in private clinics.

Keywords: preschool children, oral health, parents' attitudes.

Informacija apie autorius

dr. Rasa Tamulienė. Kauno kolegijos Medicinos fakulteto Burnos sveikatos katedros docentė. Mokslinių tyrimų kryptys: sveikatos priežiūros darbuotojų psichoemocinė sveikata, ikimokyklinio amžiaus vaikų su sveikata susijusių įpročių ugdymas, studijų kokybė.

El. pašto adresas: rasa.tamuliene@go.kauko.lt

Daiva Mačiulienė. Kauno kolegijos Medicinos fakulteto Burnos sveikatos katedros lektorė. Mokslinių tyrimų kryptys: tarpprofesinis bendradarbiavimas burnos priežiūros srityje, studijų kokybė.

El. pašto adresas: daiva.maciuliene@go.kauko.lt

Jurgita Lukoševičienė. Kauno kolegijos Burnos higienos studijų programos studentė.

El. pašto adresas: jurgita.lu9229@go.kauko.lt